

Sygn. akt IV U 131/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 listopada 2016 roku

Sąd Okręgowy w Tarnowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Kazimierz Kostrzewa

Protokolant: protokolant sądowy Marta Bartusiak

po rozpoznaniu w dniu 22 listopada 2016 roku w Tarnowie na rozprawie

sprawy z odwołania M. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 5 stycznia 2016 roku nr (...)

w sprawie M. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy

oddala odwołanie.

Sygn. akt IVU 131/16

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 22 listopada 2016 r.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. decyzją z dnia 05.01.2016 r. odmówił M. K. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu swej decyzji organ rentowy powołując się na art. 57 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. 2015 r. poz. 748 z póź. zm.) wskazał, iż komisja lekarska ZUS - orzeczeniem z dnia 22.12.2015 r. stwierdziła, że odwołująca jest zdolna do pracy.

M. K. wniosła odwołanie od powyższej decyzji, zarzucając, iż nie zgadza się z rozstrzygnięciem bowiem wbrew stanowisku organu rentowego, stan zdrowia - szeroko opisany - uległ pogorszeniu i nie jest w stanie podjąć zatrudnienia. Odwołująca domagała się zmiany zaskarżonej decyzji i przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie podtrzymując argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny sprawy:

M. K. urodzona w dniu (...)r. ma wykształcenie wyższe pedagogika opiekuńczo-wychowawcza, pracowała jako nauczyciel wychowania początkowego, a w okresie od 01.09.1993 r. do 29.02.2016 r. jako wychowawca w internacie.

Dotychczas nie pobierała renty z tytułu niezdolności do pracy. W okresie od 01.01.2009 r. do 31.12.2009 r. i od 02.03.2015 r. do 29.02.2016 r. przebywała na urlopie dla poratowania zdrowia. W dniu 28.09.2015 r. złożyła do organu rentowego wniosek o ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

/okoliczności bezsporne/

Celem wyjaśnienia istoty sporu tj. istnienia u M. K. niezdolności do pracy zarobkowej w rozumieniu art. 12, art. 13 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego specjalisty z zakresu neurologii, kardiologii, laryngologii i psychiatrii.

Na podstawie wyników badań, w tym osobistego badania i zebranej w aktach sprawy dokumentacji lekarskiej biegły neurolog i kardiolog w zbiorczej opinii pisemnej stwierdzili, że odwołująca choruje na:

- nadciśnienie tętnicze II stopnia ESC/ESH,
- zmiany zwyrodnieniowe odcinka lędźwiowego kręgosłupa z okresowym zespołem bólowym bez istotnego upośledzenia funkcji kręgosłupa, nie stwierdza się objawów korzeniowych w kończynach dolnych,
- niedosłuch do oceny laryngologicznej.

Biorąc pod uwagę rozpoznane u odwołującej schorzenia oraz stopień ich nasilenia biegli neurolog i kardiolog uznali M. K. za zdolną do pracy.

Jak wynika z uzasadnienia opinii, aktualnie w badaniu przedmiotowym stwierdza się u odwołującej nadwagę, podwyższone wartości ciśnienia tętniczego, i niedosłuch. Poza tym bez zmian patologicznych: ruchomość pozostałych odcinków kręgosłupa jest prawidłowa, objawy rozciągowe w kończynach górnych i dolnych są ujemne. Chód jest prawidłowy, ruchy dowolne prawidłowe, ubiera i rozbiera się sprawnie, kończyny górne i dolne o symetrycznych obwodach bez cech zaników mięśniowych, odruchy głębokie symetryczne, próba R. ujemna. U odwołującej stwierdza się zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa w odcinku lędźwiowym. Aktualnie badaniem neurologicznym nie stwierdza się znacznego ograniczenia ruchomości kręgosłupa, nie stwierdza się objawów korzeniowych w kończynach dolnych. Schorzenie to nie powoduje długotrwałej niezdolności do pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami. Okresowe zaostrzenia dolegliwości mogą być leczone w ramach czasowej niezdolności do pracy. Przeciwwskazana ciężka praca fizyczna. Schorzenia neurologiczne nie wpływają na orzeczenie o niezdolności do pracy. Nadciśnienie tętnicze II stopnia ESC/ESH, pierwotne, umiarkowanego, bez udokumentowanych, istotnych zmian narządowych nie powoduje długotrwałej niezdolności do pracy. Badanie podmiotowe i przedmiotowe nie wskazuje na istotne schorzenia układu krążenia. W dokumentacji medycznej brak wyników badań potwierdzających istotne schorzenia kardiologiczne powodujących długotrwałą niezdolność do pracy. Na podstawie przeprowadzonych badań własnych oraz analizy dokumentacji medycznej - w zakresie prezentowanych specjalizacji - brak podstaw do orzeczenia o długotrwałej niezdolności do pracy zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami.

/dowód: opinia sąдово-lekarska – k. 9-12 as/.

Na podstawie wyników badań, w tym osobistego badania odwołującej i zebranej w aktach sprawy dokumentacji lekarskiej biegły laryngolog rozpoznał u odwołującej:

- obustronny niedosłuch typu odbiorczego, słuch ucha prawego wspomagany aparatem słuchowym.

Odwołująca z uwagi na schorzenie laryngologiczne jest zdolna do pracy zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami.

Jak wynika z uzasadnienia opinii, u odwołującej obecnie stwierdza się obustronny niedosłuch typu odbiorczego. Słuch ucha prawego jest wspomagany aparatem słuchowym, co pozwala na w miarę poprawne zrozumienie osób pojedynczych rozmawiających. Na podstawie badania stwierdza się, że konieczne jest zaprotezowanie drugiego ucha co poprawi jeszcze komfort słyszenia, zwłaszcza przy rozmowie grupowej. Obecnie odwołująca rozmawia lepiej gdy

prowadzona jest rozmowa w pozycji na wprost. Słowa wypowiedane z boku lub z tyłu są nie zawsze zrozumiane. Taka sytuacja na pewno utrudnia pracę na stanowisku, na którym wymagany jest bezpośredni kontakt słowny z grupą osób. Zgłaszane szумы uszne mają charakter subiektywny, a przyczyną ich mogą być inne schorzenia jak: choroba nadciśnieniowa, choroby metaboliczne, zwyrodnienia w zakresie kręgosłupa szyjnego, nerwice, niektóre środki farmaceutyczne. Na podstawie wywiadu, analizy załączonej dokumentacji oraz własnego badania stwierdza się, że występujący u odwołującej niedosłuch narusza sprawność organizmu, ale nie powoduje niezdolności do pracy zarobkowej. Uwzględniając wiek, predyspozycje psychofizyczne, a przede wszystkim wykształcenie, odwołująca może podejmować pracę nie tylko w szeroko pojętym zawodzie związanym ze szkolnictwem, ale również może podejmować różne prace biurowe. Ograniczeniem w podejmowaniu pracy jest: hałas, rozmowy grupowe oraz rozmowy telefoniczne.

/dowód : opinia sądowo-lekarska – k. 23-24 as/

Na podstawie wyników badań, w tym osobistego badania odwołującej i zebranej w aktach sprawy dokumentacji lekarskiej biegły psychiatra rozpoznał u odwołującej:

- zaburzenia lękowe w wywiadzie.

Odwołująca z uwagi na stan psychiczny jest zdolna do pracy zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami.

Jak wynika z uzasadnienia opinii, analiza dokumentacji medycznej jak też i analiza wykonanego dla potrzeb niniejszej sprawy badania pozwala stwierdzić, że u odwołującej występują zaburzenia lękowe, ale które obecnie nie manifestują się. Stopień nasilenia stwierdzonych zaburzeń z psychiatrycznego punktu nie stanowi przeszkody w wykonywaniu przez odwołującą czynności pracy zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami. Sam fakt występowania czy też poprawniej stwierdzając, pojawienia się zaburzeń z zakresu patologii zdrowia psychicznego i korzystania z tego powodu z leczenia psychiatrycznego nie może stanowić o orzekaniu o długotrwałej niezdolności do pracy.

/dowód : opinia sądowo-lekarska – k. 32-36 as/

Odwołująca wniosła zarzuty do opinii biegłych laryngologa i psychiatry wskazując że jest niezdolna do podjęcia pracy. Sąd nie podzielił jej zastrzeżeń do opinii biegłych uznając, iż w pełni zasługują one na uwzględnienie jako prawidłowo przeprowadzony dowód sądowo-lekarski zwłaszcza, iż zastrzeżenia odwołującej nie miały merytorycznego charakteru ograniczając się do negacji wniosku biegłych. W przekonaniu Sądu zastrzeżenia zgłoszone przez odwołującą nie znajdują potwierdzenia w świetle analizy przedmiotowych opinii. W opiniowaniu sądowo-lekarskim zdaniem Sądu istotne znaczenie ma bowiem stopień naruszenia funkcji organizmu spowodowany stanem lub procesem chorobowym w odniesieniu do zdolności bądź niezdolności do pracy. Natomiast mnogość rozpoznanych schorzeń, stałe leczenie – nie przekładają się automatycznie na stopień zdolności do pracy. Subiektywne odczucia odwołującej muszą być oceniane w toku badania klinicznego i obiektywnie zweryfikowane. Obiektywna weryfikacja nie zawsze jednak spełnia oczekiwania stron zwłaszcza w postępowaniu w sprawach rentowych - co jednakże nie przesądza automatycznie, że opinia wydana jest z naruszeniem obiektywizmu i bezstronności. Biegli neurolog, kardiolog, laryngolog i psychiatra w opiniach pisemnych zgodnie stwierdzili, że odwołująca nie jest niezdolna do pracy.

Wydane w tym zakresie opinie biegłych sądowych Sąd uznał za trafne i dostatecznie wyjaśniające przedmiot sporu, gdyż zostały wydane przez specjalistów z tego rodzaju schorzeń na jakie choruje odwołująca, po wnikliwej analizie aktualnych wyników badań oraz zebranej w aktach sprawy dokumentacji lekarskiej.

Opinie biegłych w ocenie Sądu spełniają ponadto wymogi przewidziane dla tego rodzaju środków dowodowych w art. 278 kpc i art. 285 kpc, a także w Rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 14 grudnia 2004 r. w sprawie orzekania o niezdolności do pracy w związku z art. 12-14 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS.

Dowody z dokumentów zalegających w aktach Zakładu Ubezpieczeń Społecznych nie budziły wątpliwości Sądu co do ich autentyczności, a ponadto ich nie były kwestionowane przez strony postępowania.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie M. K. od zaskarżonej decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. z dnia 05.01.2016 r. w świetle ustalonego stanu faktycznego i obowiązujących przepisów prawa nie zasługuje na uwzględnienie.

W myśl art. 57 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2015 r. poz. 748 ze zm.) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie warunki:

- jest niezdolny do pracy,
- ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy,
- niezdolność do pracy powstała w okresach, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2, pkt 3 lit. b), pkt 4,6,7,9, ust. 2 pkt 1, 3-8 i 9 lit. a), pkt. 10 lit. a), pkt. 11-12, 13, lit. a), pkt. 14 lit. a) i pkt 15-17 oraz art. 7 pkt 1-4, lit. a), pkt 6 i 12, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Stosownie do dyspozycji art. 12 powołanej ustawy, niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. W myśl dyspozycji ustępu 3 powołanego artykułu, częściowo niezdolną jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z dotychczasowym poziomem kwalifikacji.

Równocześnie zgodnie z treścią art. 13 powołanej ustawy, przy ocenie stopnia i trwałości niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwość przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia, jak też możliwość wykonywania dotychczasowej pracy, względnie możliwość przekwalifikowania zawodowego. Dalej w myśl ustępu 3 cytowanego artykułu, trwałą niezdolność do pracy orzeka się, jeżeli według wiedzy medycznej nie ma rokowań odzyskania zdolności do pracy, zaś gdy rokowania takie istnieją, orzeka się okresową niezdolność do pracy.

Przedmiotem postępowania było ustalenie czy ubezpieczona, ze względu na stan zdrowia jest niezdolna do pracy, czy też jest zdolna do pracy, jak to wynika z zakwestionowanej opinii komisji lekarskiej i wydanej na jej podstawie decyzji ZUS. W toku postępowania sądowego ubezpieczona została poddana badaniu przez biegłych lekarzy. Sąd w oparciu o opinie biegłych lekarzy neurologa, kardiologa, laryngologa i psychiatry stwierdził u odwołującej brak niezdolności do pracy jako jednej z niezbędnych przesłanek prawa do renty, o której mowa w art. 57 ust. 1 pkt. 1 powołanej ustawy. Odwołująca może pracować w wyuczonym zawodzie i wykonywanych zawodach oraz jako pracownik biurowy z ograniczeniem dla osób z niedosłuchem jako kobieta 53-letnia. Biegli neurolog i kardiolog stwierdzili, że odwołująca choruje na: nadciśnienie tętnicze II stopnia ESC/ESH, zmiany zwyrodnieniowe odcinka lędźwiowego kręgosłupa z okresowym zespołem bólowym bez istotnego upośledzenia funkcji kręgosłupa, nie stwierdza się objawów korzeniowych w kończynach dolnych. U odwołującej stwierdza się zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa w odcinku lędźwiowym. Aktualnie badaniem neurologicznym nie stwierdza się znacznego ograniczenia ruchomości kręgosłupa, nie stwierdza się objawów korzeniowych w kończynach dolnych. Schorzenie to nie powoduje długotrwałej niezdolności do pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami. Okresowe zaostrzenia dolegliwości mogą być leczone w ramach czasowej niezdolności do pracy. Przeciwwskazana ciężka praca fizyczna. Schorzenia neurologiczne nie wpływają na orzeczenie o niezdolności do pracy. Nadciśnienie tętnicze II stopnia ESC/ESH, pierwotne, umiarkowanego, bez udokumentowanych, istotnych zmian narządowych nie powoduje długotrwałej niezdolności do pracy. Badanie podmiotowe i przedmiotowe nie wskazuje na istotne schorzenia układu krążenia. W dokumentacji medycznej brak wyników badań potwierdzających istotne schorzenia kardiologiczne powodujących długotrwałą niezdolność do pracy. Biegły laryngolog rozpoznał u odwołującej obustronny niedosłuch typu odbiorczego, słuch ucha prawego wspomagany aparatem słuchowym. Odwołująca z uwagi na schorzenie laryngologiczne jest zdolna do pracy

zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami. Może podejmować pracę nie tylko w szeroko pojętym zawodzie związanym ze szkolnictwem, ale również może podejmować różne prace biurowe. Ograniczeniem w podejmowaniu pracy jest: hałas, rozmowy grupowe oraz rozmowy telefoniczne. U odwołującej stwierdza się obustronny niedosłuch typu odbiorczego. Słuch ucha prawego jest wspomagany aparatem słuchowym, co pozwala na w miarę poprawne zrozumienie osób pojedynczych rozmawiających. Na podstawie badania stwierdza się, że konieczne jest zaprotezowanie drugiego ucha co poprawi jeszcze komfort słyszenia, zwłaszcza przy rozmowie grupowej. Obecnie odwołująca rozmawia lepiej gdy prowadzona jest rozmowa w pozycji na wprost. Słowa wypowiedziane z boku lub z tyłu są nie zawsze zrozumiane. Taka sytuacja na pewno utrudnia pracę na stanowisku, na którym wymagany jest bezpośredni kontakt słowny z grupą osób. Zgłaszane szумы uszne mają charakter subiektywny, a przyczyną ich mogą być inne schorzenia jak: choroba nadciśnieniowa, choroby metaboliczne, zwyrodnienia w zakresie kręgosłupa szyjnego, nerwice, niektóre środki farmaceutyczne. Na podstawie wywiadu, analizy załączonej dokumentacji oraz własnego badania stwierdza się, że występujący u odwołującej niedosłuch narusza sprawność organizmu, ale nie powoduje niezdolności do pracy zarobkowej. Biegły psychiatra rozpoznał u odwołującej zaburzenia lękowe w wywiadzie, które obecnie nie manifestują się. Stopień nasilenia stwierdzonych zaburzeń z psychiatrycznego punktu nie stanowi przeszkody w wykonywaniu przez odwołującą czynności pracy zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami. Sam fakt występowania czy też poprawniej stwierdzając, pojawienia się zaburzeń z zakresu patologii zdrowia psychicznego i korzystania z tego powodu z leczenia psychiatrycznego nie może stanowić o orzekaniu o długotrwałej niezdolności do pracy.

Pozostałych warunków z art. 57 ust. 1 ustawy organ rentowy nie kwestionował.

W niniejszym przypadku odwołująca nie spełnia przesłanek z art. 57 w zw. z art. 12 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz art. 477¹⁴ §1 k.p.c. należało orzec jak w sentencji wyroku.